

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Štev. 26

V Ptiju v nedeljo dne 25. junija 1916.

XVII. letník.

Svetovna vojska

Velikanska ruska ofenziva. — Rusi izgubili doslej 300.000 mož. — Černovice izpraznjene. — Nemci prihiteli našim na pomoč. — Uspehi proti Italijanom, Francozom in Angležem.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.B. Dunaj, 16. junija. Uradno se
da:

Rusko bojišče. Južno od Dnjestra
čuje se naše čete sovražno kavaljerijo nazaj.
Bragač v tej pokrajini le praske. — Za-
jutno od Wisnjo wczyska se nadaljujejo
zapadi ruskih kolon proti našim postojankam.
Roki branitelja ostala sta **2 ruska oficirja**
400 mož. — Pri Tarnopolu nobeni
veseli dogodki. — V Wolhiniji razvi-
ja se na celi fronti novi boji. — V oddel-
ju Stochod-Styr se je zopet več po-
časov prehoda odbilo, pri čemur je imel so-
vražnik težke izgube.

Italijansko bojišče. Boji na južnem delu doberdobске visoke planote imeli so z zavrnitvijo sovražnih napadov. Istotko so se izjavili zopetni sunki Italijanov proti posameznim našim postojankam v Dolomitah. — Na visoki planoti od Asiago so živahnji artiljerijski boji v toku. V pokrajini Ortlerja vzele so naše četeviska Tukett in Madatsch.

Južno - vzhodno bojišče. Ničesar pomembnega.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 16. junija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na levi od Maase napadli so Francozi z močnimi silami južni del od „Toter Mann“. Ko se jim je mimogrečo posrečilo, pridobiti nekaj omejila, bili so s kratkim protisunkom zopet nazaj vrzeli. Vjeli smo pri temu **8 oficirjev**, 288 mož in zaplenili več strojnih pušk. Ponočev sovražnega napada v pozmem večeru in podjetja proti sosednim nemškim črtam ostala so popolnoma brezuspešna. Nasprotin imel je težke, krvave izgube. Na desni od Maase ostalo je bojevno delovanje, razven manjših, za nas ugodnih infanterijskih bojev ob predelu Thiamont, v bistvenem omejeno na mojne nastopanje artillerije.

Vzhodno bojišće. Proti fronti armade generala grofa Bothmer severno od Przewłoka so rusi včeraj svoje napade nadaljevali. Pri zavrnutvi sovražnika ostalo je v roki braniteljev vjetih **čez 400** mož.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Napadi naših letalcev.

Dagedki nəməniy

Eno brodovje pomorskih letal je v noči od 15. na 16. t. m. železniške naprave od Porto Gruaro in Latisan ter železniško progo Porto-Gruaro-Latisan a, drugo brodovje kolodvor in vojaške naprave od Motta di Livenza, tretje pa šošvražne postojanke pri Monfalcone, St. Canzian, Pieris in Bestrigna uspešno z bombami obmetal; zadelo se je večkrat polno v kolodvore in postojanke. Opazilo se je močne požare. Vsa letala so se vkljub močnemu obstreljevanju nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote

K.-B. Dunaj, 17. junija. Uradno se današ razglaša:

R u s k o b o j i š c e . Ob P r u t h ú nobe-
ni posebni dogodki. — Severno od N i e z -
w i s k e izjalovil se je ruski poskus prehoda
čez D n j e s t r . — Napadi sovražnika proti
postojankam zapadno od W i s n i o w c z y k u
ponovili so se v nespremenjeni ljutosti. —
V W o l h y n i j i se ob L i p i , v prostoru od
L u k a c z y n v oddelku S t o c h o d - S t y r
zopet linto bori.

Zopet ljuto bori.
Italijansko bojišče. Ob Sočini fronti zapričel je včeraj zopet jako živahnii sovražni artiljerijski ogenj med morjem in Monte dei sei Busi. — En napad Italijanov od Adria-tvornic proti naši postojanki pri Bagni bil je zavrnjen. Na

hrbu vzhodno Monfalcona prišlo je do bojev z minskimi metalci in ročnimi granatami. — V severnem delu Sočine fronte izjavil se je en sovražni napad na Mrzli Vrh. Istotako brezuspešni so ostali trajni napori Italijanov proti našim postojankam v Dolomitah. Včeraj so se izjavili tam napadi pri Rufreddo in pred Crodad dell'Accona. Isto usodo so imeli močni sunki sovražnika iz prostora od Primolano proti našim postojankam pri Grenzecku in proti Monte Meletta. — Tudi ob naši fronti južno-zapadno od Asiago (Schlägen) bil je napad znatnih italijanskih sil odbit. V tem prostoru padlo je v naše roke 13 italijanskih oficirjev, 354 mož in 5 strojnih pušk.

Južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 17. junija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. En francoski patroljski napad pri Beaulne severno od Aisne bil je lahko zavrnjen. — V pokrajini Maas se držalo se je artiljerijsko nastopanje na znatni visočini in se je povisalo ob ranem jutru deloma k posebni ljutosti. — V Vogeza h prizadeli smo severno-vzhodno od Celles z razstrelbo nasprotniku znatne izgube in smo zavrnili zapadno od Sennheima manjši sovražni oddlek, ki bi zamogel mimogreč v naš jarek vsiliti. — Letalno delovanje je bilo na obeh straneh živahno. Naša zračna brodovja obmetala so vojaško-važne cilje v Bergues (francoska Flandrija), Bar le Duc ter v prostoru od Domäle - Emmerville - Luneville - Blainville izdatno z bombami.

Vzhodno bojišče. Pri armadni skupini Linsingen so se v oddelku Stochoda in Styra boji razvili. Deli armade grofa v. Bothmer stojijo severno od Preweloke zonet v boju.

Balkansko bojišče. Razven uspešnih napadov naših letalcev na sovražne točke ni poročati ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Gospodarski položaj na Turškem.

K.-B. Konstantinopol, 17. junija. Neki merodajni inozemski častnik, ki se je zadnjega potovanja vojnega ministra Envera paše udeležil, katero se je raztegnilo do Kut-el-Amara in perzijske meje, poroča: Žita in drugih življenskih sredstev je dovolj za potrebuščine armade in prebivalstva. Nikjer ni vladalo niti najmanjše pomanjkanje življenskih sredstev. Armaso se je zamoglo prehraniti, brez da bi se potrebovalo drugih posiljatev. Cene niso višje nego v času miru. Položaj v Mesopotamiji je še boljši. Tukaj se ima zlasti v okolici Bagdada velike skrite zaloge na žitu, pridelek neprodanih žetev od 5 do 10 let. Ogledovanje je pomagalo okrepati prepričanje o moči in pomožnih sredstvih Turčije in zavrniti trditve njenih nasprotnikov, ki so računali na opešanje Turčije.

Naši so Černovice izpraznili. — Nemci vjeli čez 3400 Rusov, naši pa čez 900. — Odbiti italijanski napadi.

Avstrijsko uradno poročilo o dne delje.

K.-B. Dunaj, 18. junija. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Včeraj se je moral posadko mostne šance v Černovicah pred koncentričnim topovskim ognjem mnoogo močnejšega sovražnika nazaj vzeti. Ponoči izsilil si je sovražnik na večih točkah prehod čez Pruth in je vsilil v Černovice. Naše čete so izpraznile mesto. V vzhodni Galiciji je položaj nespremenjen. Zapadno od Wisniowecyka ob Strypi bili so ruski napadi z artiljerijskim ognjem preprečeni. V Wolhyniji so naše čete severno od Lipe, severno od Gorochowa in pri Lokaču na prostoru pridobile ter ruske protinapade zavrnile. Predvčerajnem in včeraj ostalo je v naši roki **905 vjetih in 3 strojne puške**. — Severno od Turya - oddelka vjele so nemške bojne sile v uspešnih bojih **11 russkih oficirjev, 3446 mož, 1 kanon in 10 strojnih pušk**. — Med Sokolom in Kolkami bili so zopet močni ruski sunki zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Ob Sočini fronti poskusili so Italijani zopet na raznih točkah s prodiranjem, tako proti južnemu delu Monte San Michele in proti našim visočinskim postojankam severno od Tolminkega in mostičja; hvala našemu topovskemu ognju pa se ni noben napadel razvili. — V Dolomitah je sovražno delovanje v splošnem ponehalo, le Monte Cadini stal je mestoma pod jako ljutim artiljerijskim ognjem, kateremu je sledilo več slabotnih, kmalu zavrnjenih napadov. — Iz prostora od Primolano in proti naši fronti južno-zapadno od Asiago ponovili so Italijani svoje sunke; bili so zopet povsod zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 18. junija (W.-B.) Iz včerajnega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na raznih točkah naše fronte med belgijsko-francosko mejo in Somme vladalo je živahn artiljerijsko in patroljsko delovanje. — Na levo Maase vršili so se ponoči infanterijski boji za naprej potisnjene jarkine kose na južni strani „Toter Mann.“ — Na desni od reke izjalovil se je neki po večurnem pripravljalnem ognju pričetni močni francoski napad pred nemškim

postojankami v gozdu Thiaumont. Neki od nasprotnika zavzeti manjši jarek najprednejše linije bil je ponoči zopet očiščen. — Letalni napad na vojaške naprave ob Barle Duc bil je ponovljen. V ognju naših odpornih topov padel je en francoski dvokrovnik zapadno od Lassigny na tla in se je razbil. V pokrajini od Besange-Lagrande (južno od Chateau-Salins) sestreljil je lajtnant Windgens svoje 6., lajtnant Hoechendorf svoje 5. sovražno letalo; letalci enega so mrtvi shranjeni. — Dne 12. t. m. ob 6. uri zvečer bili so kosi nekega v zračnem boju uničenega francoskega dvokrovnika severno-vzhodno od Hessen-gozda goreči opazovali.

Vzhodno bojišče. Pri armadni skupini generala v. Linsingen se je ob Styru na obe straneh od Kolki ruske napade zavrnili. — Med cesto Kowel-Luck in oddelkom Turya vzele so naše čete v uspešnih bojih Rusom na vjetih **11 oficirjev in 3446 mož, na plenu pa 1 kanon ter 10 strojnih pušk**. — Pri fronti armade generala v. Bothmera so se sovražni napadi severno od Przewloke že v zatvornem ognju krvavo izjalovili.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

280.000 mož ruskih izgub.

Listi poročajo z dne 18. t. m.: V podučenih vojaških krogih se pričakuje, da se bodo ofenzivno ozemlje Rusov v prihodnjih dneh še povečalo. S tem se hoče Nemci zadržati, da bi prinesli Avstro-Ogrski ojačanja. Rusi utrujujo v vsej naglie svoje postojanke. — Iz Odesse se poroča o novih transportih čet. Ruski list „Metropolit“ opomni, da je z veseljem tudi mnogo žalosti povzročene, kajti še nikdar nismo globo toliko sinov Rusije svoje življenje pustiti. Besarabija in Wolhynija boste kmalu veliko pokopalische. Računi se ruske izgube na **280.000 mož mrtvih, ranjenih in vjetih**. Ljudi seveda Rusiji ne primanjkuje, vkljub temu da je stopilo od začetka vojne že 15 milijonov Rusov pod orožje. Na fronti se nahajata 2 milijona mož, za fronto v rezervnih taboriščih $2\frac{1}{2}$ milijona, v garnizijah 2 milijona, v vjetništvu na Nemškem in Avstro-Ogrskem $3\frac{1}{2}$ milijona. Stevilo mrtvih in pohabljениh Rusov se računa na 5 milijonov, kar bi znašalo vse skupaj **15 milijonov mož**. Pofanjanje oficirjev je tako veliko, da se celo mladeniče, ki so obiskali samo po dva ljudsko-šolska razreda, sprejema v oficirske šole in čez par mesecev imenuje za oficirje. Od russkih vojskovodij ni nobeden posebno priljubljen; celo Brusilow in Ivanov veljata za srednja stratega.

Generaloberst von Moltke †.

K.-B. Berlin, 18. junija. Generaloberst von Moltke, nadomestni šef nemškega generalštava, je danes ob 1. uri 30 minut polne ob priliki neke v poslopu državnega zboru prirejene žalovne prirede za feldmarsala von der Goltz-paša, zadet od srčne kapi, umrl.

(Joh. Ludwig Helmuth von Moltke bil je ob izbruhu svetovne vojne vrhovni poveljnik nemških armad. Po prvem velikem navalu zoper Belgijo in Francijo pa je zbolel in kot njegov naslednik postal je Falkenhayn šef generalštava. Rojen je bil Moltke I. 1843.; kot lajtnant se je udeležil nemško-francoske vojne I. 1870/71, pri kateri je imel vrhovno vojaško vodstvo njegov stric. Leta 1906 postal je general infanterije in obenem šef nemškega generalštava. Leta 1914 bil je imenovan za generalobersta, vsled bolezni pa je odstopil od vodstva generalštava. Z njim je umrla ena najznačilnejših osebnosti v vrsti nemških vojskovodij.

Ogromni ruski napadi se ponavljajo. — Italijanov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo o pondeljku.

K.-B. Dunaj, 19. junija. Uradno se razglaša:

Rusko bojišče. V severni Buljini in vzhodni Galiciji nobeni posodogodki. Severno-vzhodno od Lopusa napadel je sovražnik z veliko premočjo postojanke. Izkušeni infanterijski regimenti 44 je odbil, podpiran od izbornega arrijskega učinka, devet vrst globinaskočne kolone brez porabe razvražjanja. Sovražnik je imel težke izgube. Tudi med prostoru poskušeni ponočni napadi izjalovili. — Pri Gorochowu in Leczyzji zavrnili smo močne ruske protisredstve. Na zgorajnem Stochodu smo pridobili prostor.

Italijansko bojišče. Včeraj čet ponovil se je tako živahn ogenj na nov proti našim postojankam med morem Monte dei sei Busi. En poskus sonika, prodreti pri Selzu, bil je takoj prečen. — Na severnem delu doberde skočne visoke planote prišlo je do živih bojev z minskimi metalci in ročnimi granatami. — V Dolomitah izjalovil se sovražni ponočni napad pri Rufredu. Na fronti med Brento in Astico nile so naše čete zopet mnogoštevilne Italijanov, med njimi en močni napad sred Monte Meletta. — Južno od Bolloga smo zavzeli sosedi visočinski trije sovražni protisredstvi so se ponosredno teh bojih vjeli smo čez **700 Italijanov**, njimi **25 oficirjev**, zaplenili pa 7 strojnih pušk ter 1 metalca min.

Južno-vzhodno bojišče. Obnji Vojusi v zadnjih dneh topovski frontnični obmet pri Divenje.

Namestnik generalštavnega pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 19. junija (W.-B.) Iz včerajnega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Južno od belgijsko-francoske meje do Somme vzhodno bojevno delovanje. En francoski z ročnimi granatami pri Chavon (znočno od Vailly) bil je zavrnjen. Neka razstrelba na visočini La Fille (v Argonah) imela je dobri uspeh. V pohodni Maase oživel so se ognjeni boje včeraj zopet. Ponoči dosegli so ob Totemannu in zapadno od njega ter v fronti oddelku od gozda Thiaumont do trave Vaux veliko ljutost. Kakor se je poročalo, bi je v noči na 18. junija v gospodarstvu Thiaumont neki sovražni sunek zavrnjen. Nadaljni napadni poskusi bili so vse ognjem preprečeni. V bojih zadnjih dveh dnevih je tukaj okroglo 100 Francov. Večkratna ponočna podjetja nasproti gozdu Fumina bila so v bojih z množičnimi granatami vsakokrat zavrnjena. — Prisluhnili so severno od Arrasa se je poleg francoskega dvokrovnika po zračnem boju umrl. Dva letalca sta mrtva. Ena francoska je bila zapadno od Argonha sestreljena. — Nemško letalno brodovje je kolodvorske vojaške fabrične naprave od Baccarat v Rionu Etape napadlo.

Vzhodno bojišče. Na severnem delu fronte nobeni posebni dogodki. Na jaškimi transporti obloženo železniško povezljivo. — Liauchewci-Luniniec se je na številno bomb vrglo. — Pri armadni generalu v. Linsingen bili so ob Stochodu zapadno od Kolki in ob Stochodu pokrajini železnicke Kowel-Rowno napadi deloma z uspešnimi protisredstvi v vrženi. Severno-zapadno Lucka stojijo čete v začetku nas uspešnem boju. Stevilo v plena se je povisalo. Južno-zapadno

Lucka vzhodno položaj.

nesrazem.

Salandra.

Dosedanji italijanski ministerski predsednik Salandra — saljivci mu pravijo Salamandra — je moral odstopiti, ker mu je italijanska državna zbornica izrazila svoje nezaupanje. Salandrova vlada je spravila Italijo tako daleč, da se je omadeževala z največjim izdajstvom svetovne zgodovine ter nam

Antonio Salandra,
italienischer Ministerpräsident.

napovedala vojno. Zdaj, ko je pričela vojna za Italijo tako nesrečna postajati, vrgli so odgovorni politiki Salandro črez krov. Z njim je izginil iz političnega življenja eden največjih povzročiteljev svetovne vojne. Ostala mu je le sramota in zaničevanje od nas, — njegovo ljudstvo pa ga bode še proklinjalo!

Boselli.

Po odstopu ministerskega predsednika Salandra je italijanski kralj naročil poslancu P. Boselli, katerega sliko prinašamo, da

Abg. P. Boselli

naj sestavi novo italijansko vlado. Zadnja poročila pravijo, da se Boselliju to ni posrečilo. Kakor vsi italijanski vodilni možje spada tudi Boselli k hudiim sovražnikom Avstrije.

Naši junaki na bojišču.

XI.

Zadnjo vojno pismo.

Dne 24. maja je trgovski pomočnik Leopold Welle, pripadnik nekega deželnobrambenega infanterijskega regimenta in brat mariborskih mesarjev Rudolfa ter Feliksa Welle, v 20. letu svojega življenja vsled na južno-vzhodnem bojišču pridobljenih ran umrl. Dne 6. maja je dobil smrtno rano (strel v trebuh). Potem je vkljub bolečinam pisal svoji materi sledče ganljivo pismo: "Najljubša mati! Kadar dobiš to karto, tedaj — mene ni več. Potolaži se in bodi ponosna, kajti tudi Tvoj sin je umrl za domovino. Torej ne tožuj, kajti tisočerim družinam se je že tako zgodilo. Bodi v duhu še enkrat objeta in poljubljena od Tvojega do smrti te ljubečega Polldla. Pozdravi mi tudi Feliksa, Rudolfa, Lino in tetu zadnjikrat". — Smrt pred očmi je ta hrabri mladenič le na domovino in družino misil. Take junake porodi štajerska zemlja! Čast mu!

Cez 700 luka napadli so Rusi v smeri na Gorodow. Pri armadi grofa v. Bothmer je dejstvo nespremenjen.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avtrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 20. junija. Uradno se dares razglaša:

Rusko bojišče. V Bukovini je sovražnik pod boji z našimi zadnjimi stražami brez prekorčil. Med Pruthom in Dravom, ob Stryjin in v pokrajini Radziwilova potekel je dan mirno. Uspešnih odpornih bojih južno-vzhodno in severno-vzhodno od Lokačy v Wolhyniji napajajo se naše čete doslej **1300 vjetih**, eno novi kanono in 3 strojne puške. — V prostoru od Kisielina napredovali so naši zaveznikov v hudi borbi. — Med Solinem in Kolki smo zopetne močne sovražne napade zavrnili. Pri Gruziatynu, pa poskuša sovražnik s porabo močnih sil in tretič, vsliti v črto hrabrih braniteljev, ki jutro bori.

Italijansko bojišče. Bojevno delovanje po Sočini fronti in v Dolomitih padlo je na navadno mero nazaj. — Zopetni sunki Italijanov proti posameznim frontnim oddelkom med Brento in Asti bili so zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Pri Sežani ob spodnji Vojsi praske.

Namestnik generalstavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 20. junija (W.-B.) Iz večkega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Položaj je v celotnem nespremenjen. Nemška patruljska poteka pri Beuvraignes in Niedermarschau bila so uspešna. — Naši letalci vodili so vojaške naprave od Bergena na Dünkirchen in Souilly (južno-zapadno od Verduna) izdatno z bombami.

Vzhodno bojišče. Armadna skupina generalfeldmaršala Hindenburga. Sunki nemških oddelkov iz fronte južno od Smorgana do Cary in pri Tanczynu prinesli so na vjetih 1100 in 143 mož, na plenu pa 4 strojne puške in 4 metalec min. — Eni ruski dvokrovnik bil je zapadno od Kolodona prisiljen, da se spusti dol in z artiljerijskim ognjem uničen. Na železniške naprave od Witejke se je metalo bombe.

Armadna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda bavarskega. Letalni napadi na železniško progno Lachowici-Luniniec bili so ponovljenci.

Armadna skupina generala Linsingen. Močni ruski napadi proti kanalski postojanki južno-zapadno od Logišina so se pod težkimi izgubami v zavrnjenem ognju izjavili. — Vedno nadaljevani poskusi sovražnika pri Styr-čerti pri in zapadno od Kolki ostali so v splošnem brez uspeha. Pri Gruziatynu je boj posebno ljud. Med progno Kowal-Luck in Turja zlomile so naše čete na večih krajih trdovnatim ruski odpor in so prodirevale v boju na-

Kašel nastane vsled prehlajenja slinaste kožice zrela. Mrzle slinaste kožice so za vedno v zraku se nahajajoči bolesnemu kali posebno sprejemljive in tako nastane kašelj, marsikaj pa tudi kašlj bolezni. Ako se pa hitro potrudimo, prehlajeno zrelo zopet toplo izhladi, zamremo to zlo odpraviti. Kot izborno sredstvo priporočimo v ta namek Fellerjev antisceptični rastlinski esenčni fluid z m. Elsa-fluid. Ako se z njim zrelo v rata opetovano izmije, utira se krvo cirkulacija v slinastih kožicah se v svistari s tem tudi zrelo potrebno toplo. Vsled antisceptičnega učinka "Elsa"-fluida se uniči obenem bolesnemu kali. Pri bolečinah vrata se priporoča tudi zunanje z "Elsa"-fluidom masirati. 12 steklenic tega pri manega domačega sredstva, stan posvrd franko samo 6 kron, eno prstno od lekarinja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Graščak). Zamore se obenem naročiti tudi Fellerjeve mlečne odvaljice Rhabarbara-kroglice z m. "Elsa"-kroglice, 6 škatljic franko 40 h. Te kroglice so hitrega in sigurnega učinka. Mnogo poskrbi si tudi sredstvo zoper kurja očesa v kratkem času protioblo. To je namreč Fellerjevi turistovski flajster v kartonih po 1 in 2 kroni. (vb)

prej. Južno od Turja bili so sovražni boji odbiti. Rusi svojega napadanja v smeri proti Gorochowu niso nadaljevali. — Položaj pri armadi grofa Bothmer je nespremenjen.

Balkansko bojišče. Sovražne bombe na vasi za našo fronto niso povzročile nobene škode.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ruska ofenziva vstavljenia. — Cez 1000 Rusov vjetih.

Avtrijsko uradno poročilo o sredeti.

K.-B. Dunaj, 21. junija. Uradno se dares razglaša:

Rusko bojišče. V Bukovini in vzhodni Galiciji ter v prostoru od Radziwilowa nobeni posebni dogodki. V Wolhyniji so pod poveljem generala pl. Linsingen stoječe nemške in avstro-ogrške bojne sile vkljub najljutejšemu sovražnemu odporu zopet na prostoru pridobile. Pri Gruziatynu u zavrnili so naše čete s trdnim vztrajnostjo tudi četrti sunek russkih množic popolnoma, pri čemur so vjele 600 Rusov raznih sovražnih divizij. Skupno je bilo včeraj v Wolhyniji **cez 1000 Rusov vjetih**.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. V oddelku Plöckena prišlo je do ljudih artiljerijskih bojev. — Ob fronti Dolomitov v zavrnile so naše čete pri Rufredo en napad pod težkimi izgubami sovražnika. Med Brento in Etsch se niso vršili nobeni večji boji. Posamezni sunki Italijanov so se izjalovili. Dva letalca sta bila sestreljena.

Južno-vzhodno bojišče. Ob spodnji Vojsi so Italijani, prisiljeni od ognja naših topov, izpraznili mostiče od Ferasa. Misimo uničili italijanske obrambene naprave in zaplenili veliko množino materiala.

Namestnik generalstavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemci bijejo po Rusih.

Nemško uradno poročilo o sredeti.

K.-B. Berlin, 21. junija (W.-B.) Iz večkega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na raznih točkah fronte med belgijsko-francosko mejo in Oise vladalo je živahno delovanje v artiljerijskem in minskev boju ter v letalni službi. Pri patruljskih podjetjih v pokrajini od Berry-au-Bac in pri Fraapelje se je nekaj Francozov vjeelo. — En angleško letalo bilo je pri Pujsjeaux po našem odporenem ognju uničeno. Eden letalcev je mrtev. En francoski letalo bilo je pri Kemnatu prisiljeno, spustiti se na tla. Letalci so vjeti.

Vzhodno bojišče. Armatna fms. Hindenburga. Sunki naših čet severno-zapadno in južno od Dünaburga v pokrajini Duba Towka (severno-vzhodno od Smorgona) in na obeh straneh od Krewo imeli so **veliki uspeh**. V pokrajini od Duba Towke se je **več russkih postojank zavzelo**. Vjele se je **cez 200 Rusov** in zaplenilo strojne puške ter metalce min. Krvave izgube sovražnika so bile težke. Železniške naprave od Zalesje in Molodenec bile so od nemških letalnih brodovij napadene.

Armatna princga Leopolda bavarskega. Položaj je nespremenjen.

Armatna generala Linsingen. Pri Gruziatynu zapadno od Kolki bile so čez Styr prodirajoče ruske sile s protisunkom zavrnjene. Sovražni napadi so bili odbiti. Severno-zapadno od Lucka opira se nasprotnik močno našemu prodiranju. Tukaj in pri Gruziatynu se je vjele okoli **1000 Rusov**. Tudi južno od Turja gremo naprej. Pri četah generala grofa Bothmer nobena sprememb.

Balkansko bojišče. Nobeni bistveni dogodki.

Vrhovno armadno vodstvo.

Trgovski sluga in raznoševalec,

ki razume tudi nemški, sprejme
se s 1. avgustom v knjigarni

W. Blanke v Pt

naš k
volj pred
tudi pri
potrebnih odredb domača svinjereja ne
Smot
trpela, da ne bode uničena. Zato Marko F
kmetovalci naše besede vpoštovajo! Žsi je iz
svoje svinje takoj k mrjascu, da se oploti
Samoumevno se brejih svinj ne bo
rekviriralo; s tem bodo koristili globok
mači svinjereji, za katero se je prineslo
toliko žrtev. — Kakor se nam poroča, jasla med
kmete v ptujskem okraju dana pravljaju od
priložnost v ta namen. Pri c. in kr. trijedje
(barake pri ptujski plinarni) imajo čisto
nega merjasca (bakoniškega plemena, ki
posebno znamenito in ki tudi ne dobi
hitro svinjskih bolezni). K temu merjascu
ženejo kmetje lahko zastonj svoje stredo
k oplotitvi. Naj torej to priliko noben
ten svinjerejec ne zamudi. Vojaško po
ništvo je v tem oziru izredno prijazno
pallo in mu gre vsa hvala. Istotako pa shrano
zahvaliti g. okrajnemu načelniku Ormizu taka
in živino-nadzdravniku Kurzidim u za
trud v tej zadevi. Še enkrat torej svinj
držite se naših priporočil in gotovo ne bo
množine teg obžalovali!

Pre
ženejo kmetje lahko zastonj svoje stredo
k oplotitvi. Naj torej to priliko noben
ten svinjerejec ne zamudi. Vojaško po
ništvo je v tem oziru izredno prijazno
pallo in mu gre vsa hvala. Istotako pa shrano
zahvaliti g. okrajnemu načelniku Ormizu taka
in živino-nadzdravniku Kurzidim u za
trud v tej zadevi. Še enkrat torej svinj
držite se naših priporočil in gotovo ne bo
množine teg obžalovali!

Dodatn

Načrt novih srečk Rdečega Kriza. Iskem, s
srečke Rdečega kriza obsegajo glavne do septembra
po K 500.000, 300.000, 200.000, 150.000 pristojn
100.000. Prvo srečkanje se vrši dne 1. kart. v
vembra 1916; v tem se nahaja glavni do predst
K 300.000. Glavni dobitek od K 500.000 enem p
bode vlekel prihodnjega 1. februarja. Do leta 1
ca leta 1920 se vrši vsako leto 4 srečkanje, kakor
konca 1936 vsako leto 3 srečkanj. Glavni dobi
bitki tudi ne padejo pri zadnjemu srečanskemu
nikdar pod sveto K 100.000. Prav podlagi
gato je tudi število postranskih dobitkov za vpo
K 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 javo se
Skupno se bode vlekel v vsem času srečkanj
dubitkov za K 19,800.000. Vsaka srečka za izd
katero odpade en dobitek, se mora za katero
manjšim dobičkom nazaj plačati in ta kart sl
manjši dobiček raste od začetkoma K 30 se bod
lagoma do K 48. — Na stopinji od K 30 izdajo
K 34 pa se plača nazaj le najmanjni del sa
večinoma se jih plača med K 36 in K 38. Torej se
srednja svota vrnite srečk se računa na ok
K 40-25.

da bo

Novi davki na Ogrskem. Na Ogrskem
uveljavljeni novi davki i. s. davek na razpolo
automobile, na peneča vina in na takoj
sebna stanovanja, katerih najemnina stan
leto več kot 2000 kron. Ti novi davki bo
glasom vladinega proračuna prinesi Ogr
na leto okoli 30 milijonov novih dohod
dnevi

K

Odlifikovani orožniki. Zaradi svojih za
so bili odlikovani s srebrnim zasluznim
cem slediči okrajni orožniški stražmojstrij
K Streljning, Terne, Müllere, lista
Bernhart; nadalje slediči stražmojstrij
Leskovar, Weber, Petschnig, krovlo
Reich. Imeli so skupni slavnostni ob
„Deutsches Haus“ v Celju. Čestitamo
orožnikom prav prisrčno!

Br

Nesrečnež. V Stopnem pri Makolej
stanjujoči posestnik Pavel Širec smu
vojakih na ruskem bojišču. Medtem m
žena umrla. Ko je bila na mrtvaškem d
nastal je v poslopju ogenj; poslopje je
polnoma zgorelo, z njim pa tudi dve s
in dve kravi. Razven mrlja niso zamog
česar rešiti.

Br

Proti ciganom so na Ogrskem izdali po
ojstre odredbe. Ta potrebna odredba da
da se odvzamejo ciganom, ki nimajo stal
bivališča na Ogrskem, vozovi, konji in vpr
živila, cigane v starosti od 16 do 50 let
pa po njih sposobnosti takoj uvrsti med
jake. Nadalje dobi vsaka ciganska oseba, s
več kakor 12 let, posebno izkaznicu, in
loča, da ne sime oseba nje določenega l
išča zapustiti. Tako so si Ogr proti ciga
nadlegi pomagali. Vprašanje je pa, ali
bodejo cigani zdaj prekoračili meje in po
po po
prevze
danesh
sednih
delave

XII.

Padli junak.

Iz bojišča. Fant, star je 20 let, je danes med mrtve štet . . . Solnce je šlo žalostno za goro in jemalo dne 7. junija 1916 od fanta slovo, ki ga več pri izhodu ne bo videlo. Fant je bil Johan Čeh in je danes med mrtve zbran. Doma je iz Livanje pri Sv. Urbanu. Zapustil je očeta, mater in brata, ki služi pri ptujskem pionirskem bataljonu. Pozdrav od Johana Alt vsem domaćim iz bojnega polja.

XIII.

Padli junak.

Bojno polje 6. junija 1916. Dragi mi bralci in bralke „Štajerca“, žalostna usoda se je prijetila na bojnom polju. Sovražna krogla nam je odvzela prijatelja p. d. Bannana iz sredine življenja, ki se je bojeval v drugič že osem mesecov in je bil svojemu naprejpostavljenemu podložen in se je bojeval z veselim srcem za ljubo našo domovino ter za presvitlega cesarja zmago. Žalujemo vši njegovi kameradi, ki se še naprej bojujemo zoper tega Laha. Pozdrave vam pošljamo: četovodja Johan Alt iz Velovlek pri Ptiju, Jožef Horvat iz Levance, Ignac Fras iz Doliča, Jožef Bombek iz Dornove, Franc Marinič od Male Nedelje, vši nahajajoči se pri železnem pešpolku, vojna pošta št. 73.

XIV.

Od laške fronte.

Po našem dolgem, hrabrem bojevanju se nahajamo od začetka vojske še zmiraj zdravi in veseli ter neobupani, ter se borimo za cesarja in našo domovino. Čeravno nas polenjarji večkrat nadlegujejo in se napenjajo nas premagati, pa kaj, da jim je vse zastonj. Večkrat nas škropijo s šrapneli in granatami, da se kar po zraku črni dimi vlečejo. Pa jim vse skupaj nič ne pomaga. Naši hrabri junaki stojijo trdno kakor zid in so nepremagljivi. Moramo tudi pomisliti, da naši pridni topnici ne spijo na ušesih in mu kmalu odgovorijo s 30-5 možnarji, pred katerimi kmalu umolknijo sovražni topovi. Zvečer v mraku se približujejo sovražne čete, na katere že vsak naš priden vojak čaka z napeto puško, kakor lovec na zajca. Pri nas pač ni polente tako suhe, kakor je njihova, ker naši 8-mm bomboni jim preveč zabelijo polento, pred katerimi se morajo kmalu vrniti nazaj v svoje stare jarke, spred naših močnih žičnih zapreg. Kar veselo je gledati, ko se vračajo brez klobukov, katere jim naši močni bojni viharji po zraku nosijo. Marsikateri vpijejo pri žičnih zapregah: Addio, mamma, mamma mia, non ci vedremo più! To se jim namreč prav zgoditi, zakaj si po naši zemlji pete brusijo. Mislimi so, da bodo kar marsirali v Ljubljano in Dunaj. Ali kaj, ker naši strelski jarki so bili dobro zasedeni. Sedaj vidi polentar, da se z glavo skozi zid ne da predirat. Upamo zmiraj, da bodo kmalu naša sovražnike premagali, ter se vrnili spet zdravi in veseli k našim dragim domaćim. Pozdravljamo Vas vse bralce in naročnike tega lista mi podpisani Spodnji Štajerci pri c. in kr. poljsko-lovskem bataljonu št. . . 3. stotnija (vojna pošta 220): Ploh Anton, narednik doma iz Središča pri Ormožu; Vrečko Karl, četovodja, doma iz Ponikve pri Celju; Kenda Andreas, četovodja, doma iz Loga pri Bovcu; Škerlec Johan, četovodja, doma iz Radgona; Pečnik Emil, desetnik, doma iz Celja; Regoršek Rokus, desetnik, doma iz Šmarja pri Celju; Faletič Alojz, desetnik, doma iz Livka pri Tolminu; Oblak Ludvig, lovec, doma iz Trbovlja pri Celju; Pleničar Franc, lovec, doma iz Celja; Zabukošek Blaž, lovec, doma iz Dramlje pri Celju; Petan Josef, desetnik, doma iz Brežic; Pečnik Martin, desetnik, doma iz Ptuja.

Izpred sodišča.

Poskušeni umor moža.

Maribor, 17. junija. Pred tukajšnjim sodiščem imela se je zagovarjati 42-letna poselnica Marija Rozman iz Rogoznice zaradi zločina poskušenega zapeljavanja k umoru soprogia in zaradi prestopka zoper telesno varnost. Od avgusta 1. 1913 bila je omogočena s 60-letnim Jožetom Rozmanom. Zakon je bil nesrečen. Po nekem prepiru in pretepu dne 13. februarja 1915 je žena sklenila, da odpravi moža iz sveta. Opotovano je prigovala slaboglasnemu kočarskemu sinu Johanu Sekol, da naj ta njenega moža ustreli. Prinesla mu je tudi seseškljanega svincu kot strelico. Sekol vzel je iz omare svojih staršev puško, s katero se je Jožefu Rozmanu približeval; ali ustrelil ga ni. Sodba proti Mariji Rozman glasi se na 4 leta težke ječe. Johan Sekol se bode imel pred posebno sodnijo zagovarjati, istotako pa Rozman zaradi pretepavanja svoje žene.

Pokvarjeni fantalini.

Maribor, 17. junija. Pred izjemno sodnijo bil je komaj 15-letni hlapec Janez Š. iz Rastdorfa obtožen. Fantalini je dne 7. maja v nekem gozdu pri Rastdorfu izvršil nad nekim 11-letnim dekletom zločin po § 127 k. p. in je oropal deklico poleg tega za 5 zavojev tobaka. Sodnija je obsodila tako kmalu pokvarjenega dečka na eno leto težke ječe. To so posledice slabe vzgoje, iz katere izvira vedno razuzdanost mladine.

Izkoriščanje v neki kantini.

Gradec, 17. junija. V kantini taborskega Thalerhof se je goste na nesramni način izkorisčalo. Končno so se pri raportu pritožili vsled previsokih cen. Tako se je v kantini zahtevalo za 1 kilo krompirja 36 h, za jabolka 1 K, za moko 1 K 80 h, za sladkor 1 K 80 h, za puter 12 K itd. Obsojeni so bili: najemnica kantine Julija pl. Duval na tri tedne strogega zapora, prodajalka de Thoma pa na 14 dnevne strogega zapora in 500 kron globe. Stroga ali zaslužena kaznen! Kajti obsojeni so držali kakor roparska polpa skupaj, da izkorisčajo ljudi.

Težka kazen zaradi nečednosti v pekariji.

Leipzig, 15. junija. Pred tukajšnjo sodnijo se je imel zagovarjati pekovski mojster Ernst Avgust Rabitz zaradi pokvarjenja živiljenskih sredstev. V pogache, ki jih je prodajal, je pekel črve in rekel, da kupe to tudi jedo. V pekariji je vladala največja nečednost. Rabitz je bil obsojen na 5 mesecov ječe ter 630 mark globe.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke,
rekonvalente po želodnih in čre-
vesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o
oskrbi otrok zastonj po Nestle's Kindermehl-Gesell-
schaft, Dunaj I., Biberstrasse 49 a. 261/1

Razno.

Svinjerejci, pozor! Izvedeli smo, da ni izključeno, da se bode od strani merodajnih oblasti v kratkem času pričelo tudi z rekviranjem svinj; kakor znano, se je gledé svinj itak že določilo najvišje cene. To je po našem mnenju znamenje, da se bode v kratkem določilo za svinje iste odredbe, kakor se jih je že uveljavilo za govedo. Treba se je

naše kraje, kjer je prebivalstvo itak že do-
vj pred njimi trpeло. Treba bi bilo torej
pri nas strogih odredb proti tem po-
naganjem.

Smola pri samomoru. Žena črnovojnika
Kočbek v Sisaku na Hrvatskem
je iz neznanega vzroka hotela vzeti živ-
anje. Splezala je na 120 metrov visoki stol-
pni cerkev v Zagrebu in je od tam skočila
gubočino. Ali med padcem je obvisela z
šček na zidovju stolpa v visočini okoli 100
metrov. Nikdo ni žene opazil in tako je vi-
šla med nebom in zemljo v groznom polo-
gu od jutra do večera. Zvečer šele so jo
opazili. Požarna bramba zagrebaška
je rešila iz visočine. Bila je lahko poško-
čena. Spravili so jo v bolnišnico. Menda
boste napravila nikdar več poskus samo-

Preskrba sladkorja za vkuhavanje. Za počelo sladkorja za vkuhavanje sadja se bodo upajale na podlagi ministrskega ukaza z dne 11. maja 1916, drž. zak. št. 159, posebne dodatne karte za porabo sadja^a. Iste se naročajo za gospodinjstva, v katerih dobivajo manj 4 osebe, na 5 kilogramov, in končno takrat, v katerih dobiva hrano 5 ali več oseb, na 6 kilogramov sladkorja. Te dodatne karte opravičujejo dobivati samo enkrat na dan navedeno množino sladkorja, deliti to množino za večkratno dobavo ni dopustno.

platne karte so veljavne samo na Stajerskem, so neprenosne in veljajo samo do 30. septembra 1916. Sladkorne karte izdajajo ustanovne poslovalnice za izdajo sladkorja, vendar samo na izrecno pisemno prošnjo predstojnikov gospodinjstva, ki morajo obenem podati na mesto priskege izjavo, da 1. v njihovem gospodinjstvu v zalogi več kot 2½ kilograma sladkorja za vsako osebo, ki dobiva hrano v gospodinjstvu in 2. da bodo omreželi za to, da se sladkor, ki se dobiva na delagi sladkorne karte, uporablja izključno in vporab sadja v gospodinjstvu. Za to izpoljuje se bodo dobili obrazci pri občinskem uradu.

ki morajo ob enem služiti kot prošnje
in majo sladkorne dodatne karte. Čas, v
katerem izdajajo mesta za oddajo sladkornih
kart sladkorne dodatne karte in v katerem
se bodo dobili obrazci za izjave (prošnje za
izdajo dodatne karte) pri občinskih predstoj-
stvih, bodo določile politične okrajne oblasti,
in se bode javno razglasil in tudi objavil v

neštevilki. Namestništvo je poskrbelo za to, da bodo tudi za zadovoljitev potrebe posestnikov kart potrebne množine sladkorja na razpolago. Akcija pokritja te potrebe sladkorja se bo seveda z ozirom na bližajoči se vsebluvanje po možnosti podvijala.

Breg pri Ptuju. Za 4. vojno posojilo podpisala je občina Breg pri Ptuju sveto 20.000

Li-Yuan-Hung.

Kakor smo že v zadnjih številkah našega lista poročali, je umrl predsednik kitajske republike Yuanšikaj; pravijo, da so ga pustili izvoljeni Angleži zastrupiti, ker je hrepenel.

11. May - 1993 100

po polni kitajski samostojnosti. Ko je umrl poveljnik ve vlado Li-Yuan-Hung, katerega slik danes primašamo. Ta je bil doslej podpredsednik Kitajske in dolgoletni prijatelj ter sedemkratni Vojvoda.

kron, nemška šola na Bregu pri Ptaju pa 5100 kron. Pač lepe svote za to malo in revno občino!

Dobičkanosna kupčija. Dne 14. t. m. prišel je kot mazač znani kovač Martin Zajec iz Braslovčih kočarici Margareti Prislana v Zgornje Gorce. Tam je videl v hlevu mladega bikaa in je rekel kočarici, da je bik bolan ter da ga mora takoj prodati, ker bi jih drugače poginil. On sam ji je ponudil za bikaa 280 K. Kočarica je bila s tem zadovoljna. Ker je bila kupčija že dogotovljena, prišel je Zajec zopet ter zahteval 80 K nazaj, češ, da bolana žival ni toliko vredna in da jo drugače nazaj pripelje. Prislan mu je tudi 80 K vnila. Zajec pa je pozneje sicer popolnoma zdrav vega bikaa prodal za 420 kron mesarici Stanze v Braslovčah. Proti Zajcu se je napravilo kazensko ovadbo.

Sreča v nesreči. Iz Hörzendorfa na Koroškem se poroča: Med zadnjo nevibrantno udarila je strela v šolsko poslopje in šla skoz stanovalno sobo nadučitelja. V sobi so bili vsled strele štiri osebe omamljene; ostale so pa k sreći vse nepoškodovane.

19 Rusov med nevijhto pobegneli. Iz Mosta na Češkem se poroča: Med hudo nevijhto dne 12. t. udarila je strela u električno napravo taborišća za vojne vjetnike. Taborišće je bilo takoj u temi. To priliko je porabilo 19 vjetih Rusov, ki so u temni, vrhuni noći pobegnili. Orožnikom se je posredovalo, da so u kratkem 17 Rusov nazaj polovili.

Lastnega sina namesto srnjaka obstrelji. Maria-Saala na Koroškem se poroča. Neki posestnik v Stegendorfu je hotel nekega srnjaka ustreliti, ki se je nahajal več noma pri polju rži. 13-letni njegov sinček je izvedel in je brez očetove vednosti v poltekel, da bi srnjaka preplašil. Deček je bil visoki rži in le semintja se je videlo njegovo rujavi klobuk. Oče je to opazil in mislil, da se mu srnjak približuje. Ustrelil je v oddaljenosti 80 metrov in zadel dečka v prsa. Težko ranjenega dečka so odpeljali v bolnišnico Celovec.

Sedem vagonov mrve zgorelo. Pred kratkim pričelo je goreti na proggi med Grobelnem in Poličanom sedem s prešano mrvo na loženih vagonov nekega tovornega vlaka. Vozovi in mrva so zgoreli. Škoda je severa velika. Motenje prometa pa je bilo kmalu odpravljeno.

Suha žajfa. „Grazer Tagblatt“ poroča V bližini Dunaja živel je neki jako skopush izdelovalec žajfe. Pred kratkim prišla je žena nekega delavca k njemu in je zahtevala ko popolnoma suhe žajfe. Mož ji je zagotovila da je njegova žajfa izredno suha, ker jo ima že tri leta na podstrešju. „Tako“, je rekla žena, „to je prav. Tukaj imate 15 vina in je v; žajfa je pred tremi leti toliko koštala pa ne razburjajte se, kajti drugače Vas n znam zarađi navijanja cen“. — Ko je t reklja, je vzela žajfo in pustila jeznegra pre dajalca samega . . .

8 sinov-vojakov pri zlati poroki starše V M ü n c h e n b e r n s d o r f u na Nemške obhajal je pred kratkim neki Nauendorff svojo soprogo zlato poroko. K slavnosti so došli vsi 8 sinovi para, ki stojijo zdaj vsi kot vojaki, na bojiščih. Cesar je odredil, da dobijajo sinovi za to slavnost dopust.

Ruski vjetnik morilec. V Schillingstadt na Nemškem bil je neki vojno-vjetni Rus ozene svojega delodajalca okregan. Vsled tegje ženo in njeno hčerko s sekiro napade. Hčerki je Rus s sekiro glavo razdrobil, žena pa je odsekal eno roko. Zverinskega Rusa svičili in sodniji izročili.

Milijonska poneverba. Pred kazensko sodo nijo v Baselu pričela je v četrtek razprav zoper glavnega blagajnika švicarskega banka nega ravnatelja Jules Block, ki je v zadnjih desetih letih več kot 9 in pol milijonov frankov poneveril in na londonski borzi zagrabil. Bančno društvo samo je imelo izgub za 2 in pol milijona frankov. Taka tativna

se vsaj izplača. Seveda je tat Francoz, denar pa je, kakor rečeno, v Angliji zaigral. Angleži seveda vkljub svoji zvezzi s Francozi denarja ne bodejo vrnili. Kajti pri teh ljudeh denar nikdar ne smrdi . . .

Potres v srednji Italiji. K.-B. poroča iz L u g a n a z dne 17. junija. Včeraj zjutraj zgodil se je v Ravenni, Rimini, San Marinu, Cattolici, Anconi in sosednjih krajev hudi potres, ki je povzročil mnogo strahu ter je hiše težko poškodoval.

Poštni promet z zasebnimi zavitki je pod dosedanjimi pogoji dovoljen na sledeće v o j n o p o š t n e u r a d e : št. 140, 168, 187, 345, 513; nasprotno ustavljen pa na vojnopoštne urade št. 13, 15, 22, 22/II, 22/III, 24, 36, 50, 54, 56, 62, 74, 80, 86, 89, 100, 101, 102, 111, 118, 141, 145, 156, 163, 172, 174, 202, 204, 225, 227, 231, 253, 355, 503, 505; nadalje tudi za vojnopoštne urade št. 166, 267, 300, 338, 344, 349; nasprotno z a p r t pa za vojnopoštne urade št. 12, 19, 19/II, 25, 30, 31, 52, 57, 128, 130, 137, 142, 160, 251, 254, 313, 501, 506; ter za vojnopoštne urade št. 17, 23, 29, 94, 105, 116, 116/II, 116/III, 164, 166, 171, 179, 182, 208, 209, 213, 214, 350.

Peklenska kazen za oderuhe z življenskimi sredstvi. Na Ruskem, ki je bila že od nekdaj pravi paradiž za vse vrste ljudskih izsesalcev in človeških pijavk, je draginja vsled vojne še bolj neznašna. Zdaj so pričeli ruski popi proti njej nastopati. Tako imenovani „sveti sinod“ na Ruskem je namreč odredil, da morajo duhovniki povsod po državi pridige držati in moliti za potprežljivo prenašanje la-kote . . . Špekulantom z življenskimi sredstvi pa se grozi v teh pridigah s peklensko kaznijo . . . Zdi se nam, da se bodejo oderuški špekulantji prokleto malo brigali za te peklen-ske grožnje, kajti njih „bog“ je lastni trebulj in njih svetniki so zlati denarci, ki jih pol-nijo v svoje nenasitne žepe. Ruski popi, ti pjanji in prešterni farji, pa bodejo od špekula-lantov podplačani poleg steklenice vutkijajo-ljdstvu pridigovali o krščanski čednosti lač-nega želodca. In ljudstvo bode umiralo o-lakote, se prekriževalo ter gojilo prekrasne-nade na zlato krono v nebesih . . . Pa brez smeha ! Kaj, ko bi tudi pri nas gospodje du-hovniki pričeli pridigovati zoper špekulant-e z življenskimi sredstvi ? Kaj, ko bi tudi pri na-seveda pošteno in ne na ruski način ! — raz prižnic udrihali po oderuhih in skopuhih ki izrabljajo vojne čase v svoje osebno ob-gatenje ? . . .

Promet s kavo. K.-B. poroča z dne 19. junija: Da se prebivalstvu vzivanje kave zasiguri, na drugi strani pa cene kave kolikor mogoče nizko drži, se z ministrsko odredbo zaloge kave zapleni; od ministerstva za notranje zadeve legitimirani centrali kave se da te zaloge na razpolago, porabite kave pa se podvrže gotovini določbam. Tej centrali se bode svoječasno od državne uprave pridobljeno valorizacijsko kavo po lastni ceni izročilo; ta kava pride pri mali razprodaji v

promet po 8 kron za eno kilo. Dobiešek se bode v to porabil, da se tudi druge zaloge kave na to ceno spravi (8 kron za eno kilo žgane kave). Centrala kave izroči kavo trem zvezam, Dunaj, Praga in Trst, katerim pridajo veletržci. Zvezne razdelijo kavo med svoje člane, ki bodejo z njo zopet male razprodajalce preskrbeli. V interesu kolikor mogoče štedilni porabi kavinih zalog vpelje se karte za kavo. Množina na eno osebo, ki

je za sedaj prav zmerna, se bode pozneje po-
višala. — Torej dobimo tudi karte za kavo
Danes pač še ne moremo reči, kako se bode
obneslo. Ali za prebivalstvo bi bilo vseka-
kor ugodno, ako se s to naredbo naravnost
zločinsko visoke cene znižajo. Te cene zna-
šajo danes 13 do 14 kron za eno kilo kave.
Prav gotovo je, da te cene niso opravičene,
marveč da je krivo zopet ono brezvestno špe-
kulantovstvo, ki lovi še vedno ribe v kalnem
čeprav se je o njem že toliko pisalo. Ako to-
rej vlada s svojo odredbo doseže, da boda
kava splošno veljala le 8 kron in jo boda
ljudstvo tudi, v kolikor jo potrebuje d o b i-
v a l o, ako se ne boda špekulantom dopustilo
izrabljati tudi novo centralo v svoje romarske

namene, potem smo vlad za njeno odredbo lahko hvalježni.

Gospodarske.

Nakupovanje potrebnih predmetov po beguncih po previšokih cenah. Namestništvo je izdalo političnem podoblastom sledči dokl: Namestništvo so došla ponovna poročila, da skupljajo begunci in sicer posebno oni iz Galicije predmete vsakdanjo potrebe, posebno milo, čokolado, pletenine, poper in drugo v malih množinah, jili kupičjo in potem razpečavajo svoje nakupišene zaloge s posebnim dobifikom ob časih, ko tega blaga primanjkuje oziroma v kraju, v katerih se posebno čuti to pomanjkanje. Ne glede na to, da je tako postopanje, če traja dalje časa in se godi očividno iz namena si priskrbi trajen pridobitek, prestopki dolobr. reda in ga bodo v sledi tega zasledovale politične okrajne oblasti uradno, tiči v tem množinskom skupljanju beguncev namen draženje, ker si pridobjivo blago večinoma s preponubami ob arijih kupnih cen in je s tem dan dejanski stan navijanja cen (§ 15 ces. ukaza z dne 7. avgusta 1915, drž. zak. štev. 228). Zatorej se nalaga političnem okrajnim oblastom, da posebno pozijo na tako po-enjanje posameznih beguncev in da naročijo orožništvo, da slučaje, v katerih kupujejo vojni begunci enako blago, sumljivo pogosto, če tudi v malem, ovadijo pol okrajni oblasti. Na podlagi takih ovad bo najpoprej vgotoviti, ali se zaloge, ki očividno presegajo domačo potrebo naznajenega, kupijo. Ako se najdejo take zaloge, je podati proti dotični ovadbo zaradi navijanja cen pri pristojni dižavnopravniški oblasti. Politične podoblasti se ob enem pooblaščajo na podlagi § 4 navedenega ces. ukaza, da zahtevajo najdena zaloge po §§ 4—7 cet. ces. ukaza za preskrbo prebivalstva svojega uradnega področja in da radi zagotovitve te zahteve blago takoj zaplenijo. Ker je za izvršitev te naredbe posebno važno, da trgovci sami, ki imajo interes na t.m., da važni potrebni predmeti ne izginejo vsled takih manipulacij s trga in se ne podražijo, podpirajo polit. okrajne oblasti pri zasledovanju takega navijanja cen, se povablajo trgovci, da vse take slučaje očividno pogostega nakupovanja gotovega blaga po vojnih beguncih o adjlo dotični politični okrajni oblasti (okrajnemu glavarstvu, mestnemu svetu, mestnemu uradu) ali orožništvu oziroma mestni varnosti straži.

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avtstrijsko poročilo.

Dunaj, 22. junija. — Rusko bojišče. Včeraj bili so pri Gurahomori ruski napadi zavrnjeni. Zapadno od Wisenowczkika napadel je sovražnik zopet z močnimi silami. Njegove naskočne kolone so bile deloma v artilj. ognju, deloma v boju z nemško in avstro-ogrsko infanterijo razbite. Sovražnik imel je težke izgube. Pri Buchnawu odbole so naše čete ruske ponočne napade. V Wolhyniji boje se zvezne čete napredovalo nadalje. Tukaj kakor pri Kolki so se izjalovili vsi ruski protinapadi.

Nemško poročilo.

Berlin, 22. junija. Proti Francozom in Angležem ugodni boji. — Vsi protinapadi Rusov so se pod najtežjimi izgubami izjalovili.

Sovražniki hočejo bolgarsko žetev začgati.

(Bolgarsko uradno poročilo).

K.-B. Sofija, 18. junija. Nekaj časa sem uničujejo Anglezi in Francozi že tev s požarnimi bombami. Včeraj vrglo je štiri sovražnih letal v okolici vasi Zineli in Tarašmanli ob izlivu Meste več bomb posebne vrste, da bi začgale polja. Povzročili so požare, ki so bili takoj počaseni.

(Kakor povsod, hočejo Francozi in Angleži torej tudi na Bolgarskem politiko izstradanja pričeti. Bogata bolgarska polja bi radi začgali, da bi odjedli družinam vojakov, ki jih ne morejo z orozjem premagati, vsakdanji kruh. In ti ljudje pravijo, da se borijo za civilizacijo in človečanstvo! Op. ur.)

Bavarski kralj o vojni.

K.-B. Kelheim, 18. junija. Pri neki takojšnji slavnosti imel je bavarski kralj Ludvig nagovor, v katerem je m. dr. dejal: Velika razlika je med časom letov 1813/14 in sto let pozneje izbruhneni vojni. Takrat je stal veliki cesar Napoleon v celemu svetu nasproti in celi svet je rabil mesece, da ga je premagal. Zdaj stoji Nemčija s svojimi zavezniči, avstro-ogrsko monarhijo, Turcijo in Bolgarijo, skoraj vsemu svetu nasproti; jasno je, da se tega ne more v šestih mesecih zgotoviti. Povsod smo se dobro in zmagovito borili. Ker nas naši sovražniki ne morejo s silo orožja premagati, hočejo nas zdaj z lajoto in bedo prisiliti, da skleneemo sramotni mir. Naloga doma ostalih je, da prenašajo ta težki čas izkušnje. Saj vendar ne se tripti toliko, kakor oni, ki stojijo pred sovražnikom. Mir moramo izdržati in vztrajati! En nauk nam je prinesla ta velika in težka vojna; to je nauk, da moramo skrbeti, da se boderemo zamogli v bodoče brez pomoči od zunaj prehraniti. To je le mogoče, ako se kmetijsko pospešuje. Tudi industrija in trgovstvo se morata razvijati. Želeti moramo, da stare in nove vezi z našimi zavezniči postanejo vedno iskrenejše in plodonosnejše.

Mehikanska nevarnost.

K.-B. London, 17. junija. „Morningpost“ poroča iz Washingtona: Razmere v Mehiki so postale tako nevarne, da se amerikanska vlada ne more več nato zanašati, da vlada z njo in mehikansko vlado polno sporazumlenje. Mehikanski napadi na amerikansko ozemlje se zgodijo vsak dan. Predsednik Wilson je pustil stvari pri miru, ker ni hotel vplivati z odredbami proti Mehiki na volitev predsednika. Zdaj pa bode moral pač ojstro nastopati. „Morningpost“ konča svoj članek tako-le: Vojna med Ameriko in Mehiko bi bila ravno sedaj za Anglijo jako neprjetna, ker bi angleška marinaria potem svojo veliko potrebo na kurilnem olju ne mogla več v Mehiki kriti.

Primerica derila za birmo dobite naibolje pri znani f. ur Max Böhnel, Dunaj, IV, Margaretenstr. 27/51. Katalogi zastonj. Vsted bede napora in bolečin obslabljene osebe rabijo Fellerjev oživljajoči, bolečine odpravljajoči, rastlinski esencni fluid z zn. „Elsa“-fluid. Poveča krvno cirkulacijo v obslabljenih udih, odpravi bolečine, okrepiče miškelje, napravi svetost trupla in veselje do dela. 12 steklenic stane franko samo 6 kron; edino pristno le od lekarjnare E. V. Feller, Stubič, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Mnogo več 100.000 zahvalnih pism in zdravniških pripomočkov. Zamore se obenem naročiti Fellerjeve, milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice. 6 skatlje franko stane samo 4 K 40 h.

Loterijske številke.

Gradec, 21. junija 1916: 54, 11, 31, 4, 10. Trst, 14. junija 1916: 21, 16, 2, 51, 60.

Ženitna ponudba.

Junaški postaven fant, prijetne in zabavne zunanjosti želi v vrhu okrajšanja dolzega časa na južnem bojišču stopiti v pismeno vojsko z deklico z ali brez premoženja od 18 do 28 let staro, če le mogoče z sliko ki se vrne. Ženitev pozneje ni izključena. Tajnost zajamčena. — Naslov pod „Šmaronica“ št. 1886“ na upravo tega lista.

Izborno belo vino

kakor tudi velefini bruskin in jabolčni mošt iz Stanza se odda v večji množini pri **G. Kaiser, Poličane.**

Mizarski učenci
se tako sprejmejo pri g. **Rudolf Salzer, Maribor.** Göthestraße Nr. 19. 246

Dekla
poštena in pridna, se tako sprejmejo pri g. **Hans Toplak, trgovcu, Juršince pri Ptaju.** 244

Delavci in delavke
dobjijo takoj delo v barvariji **Ferd. Stross v Ptaju.** 259

Nakupovalca dr.

za progo

Pragerhof—Ptuj—Czakathurn—Kala prosi z se isče. Tisti bi se moral razumeti t. a. vnevi p. švelne in bi moral poznati gozdove, ki enemu p. prodaj. Ponudbe s popisom življenja in izšla ce tevano provizijo pod „Schwelleneinkäufer“ na

Rudolf Mosse, Dunaj
Seilerstraße 2.

Starejša zanesljiva

dekla za otroke

sprejme se k 2 otrokom in luhkennu dobrni hiši. Ponudbe na „Štajerca“ pod derfrau“.

Pridna prodajalk

izkušena v branši usnja in čevljarskega ki zna nemško in slovensko pisati in g. se tako sprejme. Ponudbe, fotografije in čevala poslati je na firmo **Joh. Jellenz** v

Pridni pošteni

viničarski ljudi

z najmanje 4—5 delavskimi močmi spred občinstva se za mojo posestvo v občini Leitersten Kurz na Mariboru v jeseni. Vprašanja na J. K. naslednje negg, Maribor, Tegetthofstraße 18.

Zdrava kri!

233

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere si potegne truplo svoje redilne snovi. Ako kri nima zadostno redilnih snovi, potem se organi obslabijo, in tako nastane na ta način cela vrsta bolezni, ki nam otežejo življenje.

To hudo verigo se mora pretrgati

in to je le v eni točki mogoče, marveč v izreji krvi, v izboljšanju krvi. Po letu dolgem študiju spisal sem knjigo, v kateri pokažem, kako in na kak način se kri in soke izboljša, izrejo dvigne, bolezni prepreči in odpravi zamore.

Popolnoma zastonj

pošljem ta vredni spis vsakomur, ki piše! Tudi podam vsakomur priliko, se o tem prepričati, na kateri način je to mogoče, brez da bi se izdal zato le en vinar! Pište pa takoj!

Expedicija Opern-apoteke, Budapest VI., oddelek 473.

Sprejme se pre bremu plačljiv vizij) posten Namenski nesljiv skrat ve loga, kate slovenskega in nemškega jezika pri eksportni svetovni Marie Lach, Ob Nr. 35 b. Pett hvala ram Krepek u. pred vse se takoj sprejme v tal pekovsko obr. izdajna iz so se že učili tem. „Rde Naslov: A. C. ni konča kovski mojster izključno le lana, Zalozbeni prispe ulica st. 1 vso močje toto važ

Pridna prodaj zmožna nemščina, slovenščine, se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

„Rdeči se s 15. julijem izdajo ve trgovini z m. blagom Karl S razliki n. čnega izl vrednost iši, kakor ružba „R. bilo tre akona, ke ne 28. m. dačati le Sklep

Snov za razmotrivanje povodom izdaje novih srečk Avstrijskega „Rdečega križa.“

Namen izdaje.

Namen izdaje je, pridobiti Avstrijski družbi „Rdečega križa“ veliko premoženje, katerega potrebuje po izčrpjanju sredstev v svetovni vojni zelo nujno, da more izpolnjevati velikansko delo, kateri se hoče posvetiti baš po mirovnem sklepu.

Uspehi in naloge „Rdečega križa“.

Naše najvišje priznanje zasluži dejstvo, da je „Rdeči križ“ svetovni vojni na občudovanja vreden način in brez prenehanja izpolnjeval svoje naloge, za kar mu je zagotovljena vroča med malimi ranjenimi, bolanimi vojakov ter vsega prebivalstva. Družba pred vsem njeni dobrotniki, ki so ji pomagali od leta 1880 do 1914 nabirati vojni sklad, niso mogli naprej vedeti, da bo v takem obsegu in tako dolgo divjala. Potrebna je bila doljna izdatna denarna pomoč, ki se je kakor marsikaj družbe med vojno uprizorila in sicer do sedaj s povoljnim uspehom. Rdeči križ si je pa tega svest, da z mirovnim sklepom ni končano njegovo delovanje in da se ne more posvetiti še posebno le počasnemu napolnjevanju svojih zalog s prostovoljno prispevkami. „Rdeči križ“ se hoče v delokrogu svojih določil močjo posvetiti gojivti ljudskega zdravja, kar bo po vojni še važnejše kakor kdaj poprej. (Glej javno naznanilo).

Posojilo na srečke kot sredstvo za dobavo denarja.

Rdeči križ rabi velikanska sredstva, ki naj bi se dobila izdajo velikega posojila na srečke. Ravno sedaj je priložnost to posebno ugodna, ker obstaja dobiček posojila na srečke razlik med skupnimi srečkinimi stroški in doneskom glavnega izkuipa posojila na srečke. Donesek glavnice, naložene vrednostnih papirjih s pupilarno varnostjo je pa sedaj naravno, ker pred mnogimi desetletji. Da je dobila Avstrijska družba „Rdečega križa“ dovoljenje za tako posojilo na srečke, bilo treba cesarske odredbe na podlagi § 14 drž. osnovnega zakona, ker je v Avstriji zakon o zabranitvi izdajanja srečk z 28. marca 1889 leta odredil, da se smejo posojila na srečke izdati le na podlagi posebnega zakona.

Slep zaveznega vodstva Avstrijske družbe „Rdečega križa“, ki prosi za izjemno dovoljenje izdajanja srečk, je predložil avstrijski predsednik ekselenc Rudolf grof A b e n s b e r g pred nekaj tedni v posebni avdijenci najvišjemu družbenemu protektorju, Njegovemu Veličanstvu cesarju in sedaj izšla cesarska odredba, ki je to dovolila.

To je prva izjema zakona o zabranitvi izdajanja srečk z 1889, odkar ta zakon obstaja, torej po 27 letih.

Novi zakon o zabranitvi izdajanja srečk in njegovo učinkovanje.

Namen zakona o zabranitvi prostega izdajanja srečk, preteči neprestano preplavljanje trga s srečkami, osobito z inozemskimi srečkami, odstraniti stare srečke in tako nastalo redko ednost izrabiti le za izvanredne splošno koristne naloge, se popolnoma posrečil.

V zadnjih letih so se izzrebale in izginile naslednje vrste sreček: Clary srečke, Donavske parobrodne srečke, Inomoške srečke, Krakovske srečke, Palffy srečke, Rudolfove srečke, Salzburške, Solnograške srečke, St. Genois srečke, Tržaške srečke, Waldstein srečke.

V naslednjih letih bodo izginile te vrste: 1917: Srečke iz leta 1860, 1918: Srečke iz leta 1864, 1920: Ogrske premijske srečke, 1924: Avstrijske kreditne srečke, Dunajske komunalne srečke, 1929: Ljubljanske srečke.

Po letu 1929 bodo krožile v prometu le še 3 avstrijske srečke: Avstrijske Bodenkredit-srečke I. in II. izdaje in stare avstrijske Križeve srečke.

Oškodovanje občinstva radi visokih srečkinih kurzov.

Ker so izgimile stare vrste sreček, ker se je vsako leto izrabilo veliko posojil na srečke, so se pojavili v letih 1909 in 1910 poskusi, z nakupovanjem srečk kurze zelo zvišati in občinstvo, ki se ne more ločiti od srečk in ki hoče za izzrebasrečke skoraj vedno nadomestila, tirjati poseben davek. Tukaj na srečkinem trgu so se takrat zvišali, kakor razvidno iz naslednje tabele:

	Kurz koncem I. 1908	Kurz koncem leta 1910
Avstrijske kreditne srečke	467	537
Srečke za reguliranje Donave	252	293
Ljubljanske srečke	63	95
Stare srečke Avstr. „Rdečega križa“	50	98
Dunajskih komunalnih sreček	479	527
Ogrske premijske srečke	185	225
Srečke Dombau	20	44
Srečke Dombau, premijski listi	5	15
Ogrske srečke „Rdečega križa“	27	67
Ogrske srečke „Rdečega križa“, premijski listi	10	21
Ogrske srečke iz leta 1881	90	128
Ogrske tabačne srečke	17	31
Srečke Bodenkredit I. izd. dobitk. listi	38	98
Srečke Bodenkredit II. izd. dobitk. listi	69	139
Italijanske srečke „Rdečega križa“	42	80

Nastalo je torej ravno pri malih srečkah, posebno pa pri dobitkinih listih (premijskih listih) zelo pretirano, stvarno nepravilno precenjevanje. Očvidno pretiravanje kurzov, zvišanje

na ceno, ki je morala vsakemu kupcu povzročiti težko izgubo, se je ponesrečilo radi mirnega prevdarksa lastnikov srečk, ki so se radi visokih kurzov radi iznebili starih srečk, potem pa tudi radi vladinega posredovanja. Kurzi malih srečk so od sedaj naprej močno padli še vedno pa trpijo lastniki srečk poleg izguba na obrestih še občutljivo izgubo na glavnici povodom izzrebanja z najmanjšim dobitkom in osobito premijski listi (dobitkini listi) imajo ponajveč cene, ki so popolnoma neopravičene.

Pridobitev srečk do sedaj kupčija z izgubo.

V Avstriji smo se pod zakonom o zabranitvi izdajanja srečk navadili na nekaj kakor samoobsebi umevnega, da je pridobitev srečk — v slučaju izzrebanja z najmanjšim dobitkom — kupčija z izgubo; vedno se pa še kupujejo srečke, vsak upa pač na srečo. Obdarovanje otrok in služabnikov s srečkami je avstrijska ljudska navada.

Nove srečke bodo dale širnim slojem priložnost za nakup cene srečke.

Avstrijska družba „Rdečega križa“ se je odločila, uporablja redko dovoljenje za izdaja posojila na srečke, da vstvari malo srečko. Zadnja malo avstrijska srečka je bila **stará** avstrijska srečka „Rdečega križa“ z leta 1882. Na to so izšle le še Bodenkredit-srečke II. izdaje z leta 1889 in potem je izšel zakon o zabranitvi izdajanja srečk.

Po 34 letih se torej prvič zopet ponuja ljudstvu malo srečka iz **prve roke**. Zgodovina srečkinega trga kaže, da so se pojavili ravno pri malih srečkah najbolj neugodni in nevarni učinki zakona o zabranitvi izdajanja srečk. Oškodovani so bili manj premožni sloji, ki radi nalagajo svoje prve prihranke v srečkah, da pridobjijo obedenem vrednostne papirje in tudi možnost dobička. Iz tega stališča je izvolev male srečkine vrste priporočati. Ta prva izjema zakona o zabranitvi izdajanja srečk povzroči lahko izboljšanje razmer na srečkinem trgu ravno pri malih srečkah in zabrani novo nakupovanje in oškodovanje širnih slojev, kakor se je poskušalo leta 1909-10. Avstrijska družba „Rdečega križa“ pa bode naravno iz tega izjemnega dovoljenja skušala pridobiti si največjih uspehov za svoje lastne namene, na drugi strani pa bode moralni varovati splošne koristi, tako da ne bodo nastali previsoki kurzi.

Kurz izdaje in **najmanjši dobitek** se naj ne razlikujeta posebno. Zabranijo se naj dosedaj navadne občutne izgube na glavnici povodom izzrebanja z najmanjšim dobitkom, da se bodo stroški udeleživite, pri igri omejili na izgubo obresti, ki vsebujejo pri majhni srečki svote, ki se brez nakupa srečke tudi ne prihajajo, ako niso naložene na obresti.

Iz stališča opravičenih zahtev kupovalcev srečk je važno, da ne padajo **dobitki** — kakor je bilo to pri starih posojilih na srečke navada — po kratkem uvodu z visokimi vstopnimi takoj in do konca izzrebanja na revne vstopnice.

Nova srečka ne bo imela **nobenih** dobitkinih listov, tako da ne bo imelo občinstvo v prihodnje v tem oziru nobene škode.

V vsakem oziru bode nova srečka zadovoljevala; kupovalci bodo na jedni strani dobivali malo avstrijsko srečko s pogojem, kakor se to čez 30 let ni dogajalo na srečkinem trgu, na drugi strani pa bodo imeli zadoščenje, da so storili z nakupovanjem srečke Rdečega Križa v odločilnem trenotku za vse prebivalstvo važnega razvoja, veliko uslužbo. Izdaja **male** srečke nudi širnim slojem priložnost vdeležbe.

Posameznosti srečkine izdaje.

Celokupna izdaja obsega 2,000.000 srečk, glasečih se na 20 K., katerih imenovalna vrednost je z ozirom na najmanjši dobitek, ki se začne takoj s 30 K., pač nominelna.

Oba 2,000.000 sreč sta se, da se popolnoma zagotovi Avstrijska družba Rdečega Križa, **trdno** s primernim nadplačilom oddala že v naprej bančnemu, pod vodstvom **Anglo-Avstrijske banke** stojecemu konzorciju, kateremu pripadajo vse avstrijske velebanke kakor tudi Rothschildova hiša. Avstrijska družba Rdečega Križa se vdeležuje morebitnega dobitka bančnega sindikata povodom daljne oddaje na občinstvo. Deleži pri dobičku znašajo do 70%.

Banke nameravajo nove srečke ponuditi v kratkem potom **javnega podpisovanja**.

Spomini na prejšnja podobna podpisovanja srečk.

Leta 1882 se je del avstrijskih sreček Rdečega Križa izdal v javno podpisovanje, ravno tako srečke Ogrskega Rdečega Križa in nekaj let pozneje srečke Italijanskega Rdečega Križa. Podpisalo se je veliko preveč, tako da so dobili vse srečke letni, ki so malo število zahtevali. Na vsa večja podpisana je odpadel le en del naznanih srečk. Ta živahnina podpisana so radi tega zanimiva, ker takrat še ni bilo zakona o zabranitvi izdajanja srečk, temveč je stal trg pod vplivom čez 20 let trajajoče dobe polne izdaj srečk. Kljub temu pa je trg vzel v promet 600.000 avstrijskih, 800.000 ogrskih in okoli 400.000 italijanskih sreček Rdečega Križa (Kolekovanje 1889: 457.300 italijanskih). Javno podpisovanje, ki se vrši po 30-letnem odmoru, najde povsem izpremenjene tržne razmere. Vse avstrijske banke s podružnicami, ki so bile pred 30 leti neznane, se bodo udeleževale, pa tudi druga mesta. Inozemske, celo ogrske srečke bodo izključene, zoperna izjema zakona o zabranitvi izdajanja srečk je po tej izjemni odredbi malo verjetna. Ako se ne dovoli nobena nadaljnja izdaja srečk, bo nova srečka Avstrijskega Rdečega Križa po letu 1933 edina avstrijska srečka v prometu.

Protiv okuženju

se moramo tembolj varovati, ker zdaj razne nalezljive bolezni, kar so: skratica, ošpice, koze, kolera, legar s povisano silo nastopajo. Zato

se naj rabi

povsod, kjer se take bolezni pojavljajo, dobro razkuževalno sredstvo, ki mora biti v vsakem gospodarstvu v potrebi na razpolago. Najprijetnejše razkuževalno sredstvo sedanjosti je brezvomno glasom preisčas zavodov prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, dr. Vestea, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in poceni ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za K 125. Uspeh Lysoforma golov in hiter; zato ga priporočajo vsi zdravniki za razkuževanje v bolniški postelji, za omivanje ran, turov, za antisepsične obvezne in za irigacijo.

Lysoform-milo

je fino, lahko, čisto toaletno milo, ki vsebuje Lysoform in učinkuje antisepsično. Rabi se lahko na najobčutljivejši koži, celo pri otrocih in dojenčkih. Napravi kožo mehko in gibčino in ima posebno aromatični duh. En poskus zadostuje in rabili bodoče v bodoče vedno to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v rabi pa je tako ekonomično, ker en kos za dolgo časa zadostuje. Komad stane K 2—.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antisepsična ustna voda, ki slab ustan duh takoj in gočovo odpravi, zobe bled, in obrani. Rabi se lahko tudi po zdravniškem predpisu pri vrtnih katarih, kašlu in nahodu za grljanje. Par kapljic zadostuje za eno časo vode. Originalna steklenica stane K 2— in se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. — Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na zahtevo zastonj in poštne prostro: Chemiker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Peterschgassee 4.

Dr. Keleti & Murányi, Lysoform-tvornice, kemična fabrika, Ujpest.

Darilna garnitura za BIRMO

obstoji iz ene dobro idoče anker-remontoar-ure, srebro imit. 3-letna garancija, 1 pancer-veržica s priveskom, 1 prstan, 1 kravatna igla, 2 gumbi za oravnik, 2 gumbi za prsa, 2 gumbi za manšete v elegantnem imit. usnjatem etuiju glasom slike

vseh 12 kosov skupaj za K 15—.

Ista garnitura za dame, obstoječa iz ene damske ure ali ure na napestnik, 1 židan zlorno z zavorbo, 1 prstan, 1 brošna igla, 2 ubalnika, 2 uhalni šravbi, 1 koljer-veržica s priveskom v elegantnem imit. usnjatem etuiju

219

vseh 12 kosov skupaj za K 15—.

Pri narodu prosim natanko pisati, je li je namenjena garnitura za gospode ali dame; priložiti je obenem 2 K v pariju ali znankah kot predplaček. Ostanek po povzetju.

Max Böhnel,

Dunaj, IV. Margaretenstraße 27/51.

Vojna ure K 6—. Roskopf-ura K 4—. Ura na napestnik K 6—.

500kron

Vam plačam, ako moje **Ria-balzam** Vaša kurja očesa, brada iztrebilo korenin. Vaša kurja očesa, brada iztrebilo korenin brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posodice z garancijskim ismom vred K 150, 3 posodice K 4—, 6 posodice K 550. Stotero zahvalnih in priznajanljivih pisem.

Pot na nogah, rokah, v padzuhu se hitro odpravi z Ita-praškom (Ita-Streupulver). Cena 1/2 kron, 3 škatljice 3½ kron. **Kemeny, Kaschau** (Kassa) I. poštni predel 12/827, Ogrsko.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

— v porabo.

Vsakomur se les blodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljih in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali "Brausebad" z juho K — 70

Priporočljiva domača sredstva

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje slabosti in bledičnosti (Bleichsucth) itd.; steklenica Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1·60, K vel. stekl. proti kašlu, težki sapi itd. Čaj za pilule za čiščenje vin, — Čaj proti gubit 1·50 K. — Balzam za žive stele stekl. 1·50 K; izvršno mazilo, ki oddstrani Bleiburski živilski prasek à 1·50 K. Pravilno dvajvanju krvi v živalski vodi à K 1·60 — Izvinite podgane, miši, ščurke à K 1·50. Razpoložljiv je L. Herbst, apoteka Bleiburg na Kotški.

Naročnina

stroj: z

4 krone,

5 K 50

eto; za N

celo le

Ameriko

za drugo i

om na v

Narod

slopie

Uredništvo

nivo se

Ptaju, gle

Štev

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj.

Tisočer zahtevalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 232

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako s

bitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkus

K 3·30, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8·00

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX, Lackier

Razpošiljatelj strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelu varuhu“, lekarna pomagaj in perfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Krapina - Toplice (Hrvatsko)

Poizvedbe s prošpektom zastonj po direkciji

zdravi giht, revmatizer išias.

Ali hočete biti od svojega

revmatizma

temeljito ozdravljeni?

Tisočeri že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udri, pohabljene roke in noge, suvanje, bojnje, bolečine v raznih delih trupla, ja celo slabost oči so posledice revmatizma in gihtčnih bolečin.

Ponudim Vam naravni produkt za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravilno sredstvo, kakor je podari domati natura bolanemu človeštvu.

Vsakomur brezplačna poizkušnja!

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpoložljivo popolnoma brezplačno. Postali boste moj hvaležni prista.

Ekspedicija Opern-lekarne, Budapest, VI. odd. 25

Več g

Avst

K.-I

nes razg

Ru

nom a

gače v

spremem

jankam

ziwi lo

goštevin

vrjen.

foreče s

vzhodno

Lokac

pripeljale

strojn

Styriz

dov sov

Ita

ogenj v

Dober

Opetc

našo po

Vrh

Plöck

artiljerij

ozjalovil

Croda

imeli pos

Prim o

zavale so

Ju z

spodnji v

Ner

Nen

K.-B

likega gl

Za]

Mestna hranilnica v Ptaju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in

vsak praznik od 9. do 11. ure

dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.